

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การพนัน ถือเป็นกิจกรรมที่สังคมมนุษย์ทุกยุคทุกสมัยทุกเผ่าพันธุ์ นิยมกระทำกันเป็นเวลานานแล้วยังสังคมพัฒนาขึ้นมาอีกเพียงไร รูปแบบของการพนันก็ได้พัฒนาควบคู่กันไป รูปแบบของการพนันที่มนุษย์รู้จักเป็นอย่างดีและเป็นที่แพร่หลายมากได้แก่บ่อนการพนัน ที่รู้จักกันในชื่อที่เป็นทางการว่า บ่อนคาสิโน (casino) และ ลีตเตอรี่ (lottery) การพนันเป็นกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้บริโภคได้ และเป็นกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดต้นทุนทางสังคมได้ค่อนข้างมาก ดังนั้น การพนันจึงมักจะถูกควบคุมอย่างใกล้ชิดทั้งด้านการควบคุม รูปแบบ วิธีการ และราคา ในหลายประเทศจะมีการออกกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับเอาไว้อย่างชัดเจน รวมถึงการขออนุญาตให้เล่นอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

ในประเทศไทยนั้น มีการอนุญาตให้เล่นการพนันบางอย่างถูกต้องตามกฎหมายด้วยเช่นกัน ลีตเตอรี่หรือที่เรียกว่า สลากกินแบ่ง ที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ ส่วนกิจกรรมการพนันอื่นๆ ที่ถูกกฎหมายก็มี เช่นการพนันม้าแข่ง ที่ผู้เล่นจะต้องแทงในสนามแข่งเท่านั้น นอกจากนี้ ก็จะมีการพนันที่อาจขออนุญาตได้เป็นครั้งเป็นคราว อย่างไรก็ตาม ในความเป็นจริง มีการเล่นการพนันกันอย่างหลากหลาย ทั้งที่เป็นการเล่นกันเองในกลุ่ม หมู่เพื่อนญาติพี่น้อง ตลอดจนเป็นการเล่นกันอย่างเป็นขบวนการ เป็นองค์กรใหญ่โต มีวงเงินพนันเป็นมูลค่ามหาศาล ผู้เล่นอาจรู้จักหรือไม่รู้จักเจ้ามือเลยเป็นการเล่นผ่านทางเครือข่ายเท่านั้น รูปแบบการพนันที่ไม่ได้ผ่านการขออนุญาต จึงถือว่าเป็นกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย ซึ่งได้แก่การเปิดบ่อนพนัน หวยใต้ดิน หรือเรียกว่า สลากกินรวบ การเล่นพนันทายผลการเล่นหรือแข่งขัน การเล่นสนุกเกอร์ การเล่นเกมบิลเลียด การชนไก่ การกัดปลา การแข่งควาย การแข่งหมู การแข่งรถ การแข่งเรือ การตีกอล์ฟ และการแข่งฟุตบอล เป็นต้น

นอกจากการพนันในประเทศไทยจะเป็นกิจกรรมที่ผิดกฎหมายแล้ว การพนันก็เป็นการผิดหลักพระพุทธศาสนาในเรื่องอบายมุข ศาสนาพุทธถือว่าการพนันเป็น 1 ในอบายมุข 6 ประเภทคือ คัมภีร์มา เทียวกลางคืน เทียวดูการละเล่น เล่นการพนัน คบคนชั่วเป็นมิตร และเกียจคร้านการทำงาน

ศาสนาพุทธระบุว่าการเล่นการพนันเป็นช่องทางของความเสื่อม เป็นหนทางแห่งความพินาศย่อยยับของ ทรัพย์ ครอบครัวยุ และสังคม

อย่างไรก็ตาม คนไทยก็นิยมเล่นการพนันมาตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์แล้ว กล่าวกันว่า คนไทย สามารถเล่นพนันกันได้ทุกเรื่อง และการพนันได้แพร่กระจายเข้าสู่ทุกวงการแม้แต่วงการศาสนา พระจำนวนหนึ่งก็นิยมไปห่วย ทั้งที่กระทำโดยตรงหรือผ่านสื่อ เช่นสื่อสิ่งพิมพ์ ในจดหมายเหตุของ ชิมอง เดอลาลูแบร์ เอกอัครราชทูตฝรั่งเศสสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 เข้ามาเจริญไมตรีในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ ปี 2230 ลาลูแบร์ ได้บันทึกไว้ว่าชาวสยามรักการเล่นการพนันเหลือเกิน จนกระทั่งฉิบหายขาดตน หรือไม่ก็ขายบุตรธิดาของตน (กิติกร มีทรัพย์, 2546) จากประวัติความเป็นมาของการพนันในประเทศไทย ทำให้เห็นว่าคนไทยคุ้นเคยกับการเล่นการพนันมาเป็นเวลานานแล้ว

เป็นที่น่าสังเกตว่าการพนันจำนวนมาก เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ถูกกฎหมาย ตัวอย่างเช่น ห่วยใต้ดินที่เกี่ยวข้องกับสลากกินแบ่งรัฐบาล การพนันประเภทการแข่งขันต่างๆ เช่น แข่งเรือ แข่งรถ แข่งควาย ดิกอล์ฟ และการแข่งฟุตบอล นอกจากนี้ก็จะมีกรพนันห่วยหุ้น ซึ่งพึ่งพิงตัวเลขการปิดตลาดของดัชนีตลาดหลักทรัพย์ในแต่ละวัน เนื่องจากรูปแบบการพนันดังกล่าวขึ้นกับกิจกรรมถูกกฎหมาย ความนิยมจึงเปลี่ยนไปตามยุคสมัยและสภาพของการสื่อสาร การพนันกีฬาที่มีมานานแล้ว แต่ในสมัยก่อนเป็นเรื่องของคนท้องถิ่นค่อนข้างมาก เช่นการชนไก่ การกัดปลา แข่งควาย การแข่งเรือ เป็นต้น ความก้าวหน้าทางการสื่อสารก่อให้เกิดการพนันข้ามท้องถิ่น เช่นการพนันมวยที่ถ่ายทอดทางโทรทัศน์จึงมีเล่นตามท้องถิ่นต่างๆ เพิ่มมากขึ้นจากเดิม ที่การจัดการชกมวยในท้องถิ่นจะจัดเป็นเทศกาล ไม่ได้จัดประจำ

จนเมื่อพัฒนาเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งหัวใจสำคัญอยู่ที่ระบบสื่อสารข้อมูล มีผลให้ข่าวสาร ข้อมูลของโลกสามารถสื่อถึงกันได้หมดในเวลาเดียวกัน ดังนั้น อิทธิพล ความนิยม หรือกิจกรรมก็สามารถแพร่หลายเข้าสู่ประเทศอื่นๆ ได้ การพนันฟุตบอลจึงเริ่มระบาดเข้าประเทศไทยอย่างหนักหน่วง ในช่วงการแข่งขันฟุตบอลโลกที่ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นเจ้าภาพ มีการถ่ายทอดการแข่งขันฟุตบอลทั้งที่เป็นรายการสดและที่เป็นเทปการแข่งขัน เมื่อสิ้นสุดฟุตบอลโลกซึ่งมีการจัดการแข่งขันทุก 4 ปีแล้ว ความสนใจมุ่งปีการแข่งขันในทวีปยุโรปที่มีฟุตบอลประเภทต่างๆ จำนวนมาก เช่นการแข่งขันชิงแชมป์ยุโรป การแข่งขันระดับสโมสรของแต่ละประเทศ ไม่ว่าจะเป็นอังกฤษ อิตาลี และเยอรมัน ความนิยมของบอลยุโรปอยู่ในระดับสูง เพราะประกอบด้วยผู้เล่นระดับโลก ซึ่งนักเตะระดับโลกในประเทศอื่นๆ เช่นบราซิล หรืออาร์เจนตินา ก็จะต้องมาค้าแข้ง หรือสังกัดสโมสรในยุโรปทั้งสิ้น ดังนั้น การแข่งขันฟุตบอลยุโรปจึงมีมาตรฐานสูง เป็นที่นิยมชื่นชอบและติดตามไปทั่วโลก สำหรับประเทศไทยนั้นผู้ที่นิยมกีฬาฟุตบอลจะชอบการแข่งขันในระดับสโมสร โดยเฉพาะสโมสรในอังกฤษมากที่สุด ซึ่งภาพความเป็นจริงของกีฬาในประเทศไทยที่พัฒนาแล้ว ถือ

เป็นอุตสาหกรรมบันเทิง (entertainment industry) ที่มีบทบาทค่อนข้างมากในสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ

สำหรับในเขตเมืองเชียงใหม่พบว่า มีการเล่นพนันบอลอย่างกว้างขวาง โดยกลุ่มผู้เล่นพนันบอลที่สำคัญ ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มประชาชนบางกลุ่ม ในกรณีศึกษาจะทำการศึกษากลุ่มผู้เล่นพนันบอลเท่านั้น ซึ่งมีทั้งกลุ่มนักศึกษา เยาวชน พนักงานบริษัท ราชการและบางส่วนเป็นกลุ่มคนในวัยทำงานไม่ว่าจะชายหรือหญิง ในการศึกษาพฤติกรรมของผู้เล่นพนันฟุตบอลนี้ ก็เพื่อทำความเข้าใจถึงกระบวนการคิดและการตัดสินใจในการเล่นพนันบอลของกลุ่มผู้เล่น ตลอดจนพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะในด้านสังคมโดยรวมและผลกระทบต่อบุคคลทั้งเศรษฐกิจการดำรงชีวิต ซึ่งมีความสำคัญในการที่จะนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ต้นตอของปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการเล่นพนันบอล ทั้งข้อเสียและข้อดีในการเล่น เพื่อวางเป็นแนวทางในการแก้ไขและดูแลปัญหาที่เกิดขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้เล่นพนันที่มีต่อการพนันฟุตบอลในเขตเมืองเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้เล่นพนันต่อการเล่นพนันฟุตบอล

1.3 ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาจากผู้ที่เล่นพนันฟุตบอลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยเฉพาะบริเวณแหล่งชุมชนที่สำคัญต่างๆ โดยการสุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด 114 ตัวอย่าง ทำการเก็บข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามรวมทั้งสัมภาษณ์โดยตรง เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้เล่น รวมถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่างๆ ต่อตัวผู้เล่น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม